

Riskbedömningar inom Socialförvaltningens utförarverksamheter

Riskbedömningar syftar till att identifiera riskfyllda arbetsmoment i arbetsmiljön.

Hur ofta ska riskbedömning göras?

Riskbedömningar är färskvara och behöver genomföras återkommande i verksamheten. Hur ofta de ska genomföras beror på hur stora förändringar som sker. En verksamhet med hög genomströmning av vårdtagare behöver genomföras riskanalyser oftare än en verksamhet med låg genomströmning. Riktlinjen är dock att det aldrig ska gå mer än 12 mån mellan riskbedömningarna.

Vilka ska delta vid en riskbedömning?

- Chef
- Medarbetare
- Skyddsombud
- Vid behov andra aktörer som företagshälsovård eller legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal

Riskbedömningens fyra steg

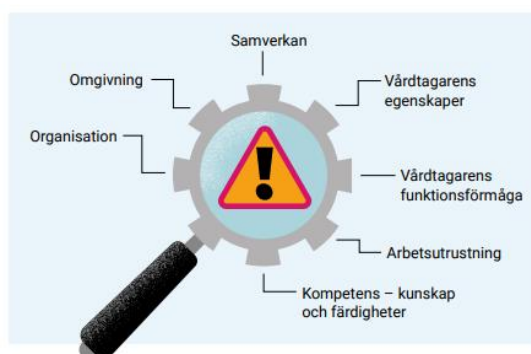
1. Checklista för riskbedömning
2. Mall för riskbedömning
3. Upprätta ev handlingsplaner
4. Uppföljning och utvärdering av riskbedömning

Riskbedömning för säkra personförflyttningar

Vid riskbedömningar kopplade till säkra personförflyttningar måste såväl patientsäkerhetsperspektivet som risk i arbetsmiljö vägas samman. Ibland kan patientens rehabiliteringsbehov och behov av att träna på självständighet i ADL-moment medföra att vissa moment blir tyngre eller mer tidskrävande. Om dessa bedöms utgöra en risk för arbetsmiljö så bör arbetsterapeut och fysioterapeut involveras i dialogen för att samverka så att förflyttningar utförs på ett patientsäkert och arbetsmiljösäkert sätt.

Bilder och stödmaterial är hämtat från Arbetsmiljöverkets [Säkra personförflyttningar – en forskningsbaserad guide för bättre arbetsmiljö](#)

Vilka risker som finns kopplat till säkra personförflyttningar bör utgå från de sju aspekterna nedan:

Figur 11: De sju aspekter som är viktiga att beakta vid genomförande av en riskbedömning med fokus på personförflyttningar.

Checklistor för riskbedömning

Som hjälp för genomförande av riskbedömning så har två stycken checklistor tagits fram. Dessa finns bifogade längst bak i detta dokument.

Mall för riskbedömning

Utifrån genomförd checklista ifylles riskbedömningsmall från HR. Mallen kan hämtas på extranätet [Riskbedomning.doc](#) Skatta riskerna och tillsätt därefter åtgärder.

Åtgärderna kan vara på organisatorisk-, grupp- eller individnivå.

- **Organisation:** Arbetsvillkor ex policyer, rutiner & riktlinjer. Resurser och delaktighet. Grundutrustning.
- **Gruppnivå:** Arbetsklimat ex verksamhetsnära lärande och utbildning i förflyttningskunskap. teoretisk och praktisk grundutbildning i förflyttningskunskap
- **Individnivå:** Personlig och professionell utveckling. Arbetstekniska hjälpmedel. Fysisk aktivitet och återhämtning.

För säkra personförflyttningar finns förslag på åtgärder på respektive nivå i Myndigheten för arbetsmiljökunskap *Säkra personförflyttningar* [Säkra personförflyttningar](#)

Dokumentation och arkivering

Riskbedömningsmall fylls i av enhetschef och ska bifogas i Hypergene. Observera att inga personuppgifter får förekomma i Hypergene.

Handlingsplaner

Vid behov upprättar enhetschef handlingsplaner för de områden med höga risker. Åtgärder som berör vårdtagaren ska antingen infogas i befintliga planer såsom genomförandeplan, vårdplaner osv och vid behov upprättas specifika handlingsplaner.

Uppföljning och utvärdering

Riskbedömning ska uppdateras minst 1 gång/år eller oftare vid behov. Lämpliga tillfällen för uppdatering är APT, teamträffar och samverkansgrupper.

Checklista för riskbedömning på enhet

Enhet:

Datum:

Checklista genomförd av:

Område	Risk	Kommentar
Organisation		
Finns det risk för att det ej finns tillräckligt med personal?	☐ Ja ☐ Nej	
Finns risk för att det ej finns tid för att genomföra arbetsmoment på ett arbetsmiljö- och patientsäkert sätt?	☐ Ja ☐ Nej	
Finns det risker kopplat till att vårdtagarnas funktionsförmåga och vårdtyngd ej är bedömd på gruppnivå? Ex Thiltermometer	☐ Ja ☐ Nej	
Finns det risker kopplat till vårdtagare i behov av dubbelbemanning?	☐ Ja ☐ Nej	
Finns det bristande kännedom aktuella rutiner och riktlinjer eller att det ej tillämpas praktiskt?	☐ Ja ☐ Nej	
Samverkan		
Finns det risker i etablerad samverkan mellan chef, medarbetare och vårdtagare?	☐ Ja ☐ Nej	
Finns det risker kopplat till gemensamma ställningstagande och förhållningssätt inom enheten?	☐ Ja ☐ Nej	
Finns det risker kopplat till samverkansgrupper och skyddsombud?	☐ Ja ☐ Nej	
Inre omgivning		
Finns det risker kopplat lokalernas storlek och möblering (80regeln)? Ex trångt, trösklar, dörröppningar	☐ Ja ☐ Nej	
Finns det risker kopplat till arbetshöjd ex vid diskbänk och säng?	☐ Ja ☐ Nej	
Finns det risker kopplat till ljus och ljud?	☐ Ja ☐ Nej	
Finns det risker kopplat till underlag? Ex halk- eller snubbelrisk	☐ Ja ☐ Nej	
Finns det risker kopplat till rörliga föremål? Ex mobil golvlyft	☐ Ja ☐ Nej	
Finns det risker kopplat arbetsanpassad städutrustning eller kemiska riskkällor ex. kemikalier eller produkter försedda med farosymbol?	☐ Ja ☐ Nej	
Finns det risker kopplat till syrgas? Ex hantering vid brand	☐	
Finns det risker kopplat till elinstallationer?	☐ Ja ☐ Nej	
Yttre omgivning		
Finns det risker i samband med transport till och från vårdtagare? Ex transport med fordon, parkeringsmöjligheter, trapphus, rullstolsramp	☐ Ja ☐ Nej	
Hot och våld		
Finns risk för hot eller våld kopplat till vårdtagare på enheten/i boendet?	☐ Ja ☐ Nej	
Finns risk för hot eller våld från anhöriga eller närstående på enheten/i boendet?	☐ Ja ☐ Nej	
Finns risk för sexuella trakasserier eller annan typ av kränkande behandling på enheten/i boendet?	☐ Ja ☐ Nej	
Finns det risker kopplat till anhörigas eller medboendes inverkan på insatserna?	☐ Ja ☐ Nej	

Arbetsutrustning och arbetstekniska hjälpmedel?		
Finns det risker kopplat till rätt utrustning i form av hjälpmedel (grundutrustning och arbetstekniska hjälpmedel)?	☐ Ja ☐ Nej	
Finns det risker kopplat till funktion och användning av hjälpmedel? Ex hantering av tak- eller golvlyft	☐ Ja ☐ Nej	
Finns det risker kopplat till rutiner för inköp och utbyte av hjälpmedel?	☐ Ja ☐ Nej	
Kompetens-kunskap och färdighet		
Finns det risker kopplat till att chef och HR ej har tillräckliga kunskaper om arbetsmiljö, risker, lämpliga arbetsställningar och förflyttningskunskap?	☐ Ja ☐ Nej	
Finns det risker kopplat till att medarbetare ej har tillräckliga kunskaper om arbetsmiljö, risker, lämpliga arbetsställningar och förflyttningskunskap?	☐ Ja ☐ Nej	
Finns det risker kopplat till att medarbetare ej har tillräckliga kunskaper att hantera vårdtagares behov ex kommunikation?	☐ Ja ☐ Nej	

Checklista för riskbedömning för specifik vårdtagare

Vårdtagare:

Datum:

Checklista genomförd av:

Område	Risk	Kommentar
Omgivning		
Finns det risker kopplat till storlek och möblering (80regeln) i vårdtagarens rum/boende? Ex trångt, trösklar, dörröppningar	☐ Ja ☐ Nej	
Finns det risker kopplat till arbetshöjd ex vid diskbänk och säng?	☐ Ja ☐ Nej	
Finns det risker kopplat till ljus och ljud i vårdtagarens rum/boende?	☐ Ja ☐ Nej	
Finns det risker kopplat till underlag i vårdtagarens rum/boende? Ex halk- eller snubbelrisk	☐ Ja ☐ Nej	
Finns det risker kopplat till rörliga föremål? Ex mobil golvlyft	☐ Ja ☐ Nej	
Finns det risker kopplat till hygieniska faktorer ex ohyra, mögel?	☐ Ja ☐ Nej	
Finns det risker kopplat arbetsanpassad städutrustning eller kemiska riskkällor ex. kemikalier eller produkter försedda med farosymbol??	☐ Ja ☐ Nej	
Finns det risker kopplat till elinstallationer?	☐ Ja ☐ Nej	
Yttre omgivning		
Finns det risker i samband med transport till och från vårdtagare? Ex transport med fordon, parkeringsmöjligheter, trapphus, rullstolsramp	☐ Ja ☐ Nej	
Vårdtagarens egenskaper		
Finns det risker kopplat till vårdtagarens vikt, längd, hälsotillstånd?	☐ Ja ☐ Nej	
Finns det risker kopplat till vårdtagarens förmåga att kommunicera?	☐ Ja ☐ Nej	
Finns det möjlighet till anpassning till vårdtagarens dagsform i mående?	☐ Ja ☐ Nej	
Finns hygieniska faktorer som kan medföra smittorisker?	☐ Ja ☐ Nej	
Finns det risker kopplat till syrgas? Ex hantering vid brand	☐ Ja ☐ Nej	
Finns det risker kopplat till rökning?	☐ Ja ☐ Nej	
Vårdtagarens funktionsförmåga		
Finns det risker kopplat till bedömning på vad vårdtagaren kan göra själv eller med stöttning?	☐ Ja ☐ Nej	
Hot, våld & yttre påverkan		
Finns risk för hot eller våld kopplat till vårdtagaren?	☐ Ja ☐ Nej	
Finns risk för hot eller våld från anhöriga eller närstående till vårdtagaren?	☐ Ja ☐ Nej	
Finns risk för sexuella trakasserier eller annan typ av kränkande behandling kopplat till vårdtagaren?	☐ Ja ☐ Nej	

Finns det risker kopplat till anhörigas eller medboendes inverkan på insatserna?	☐ Ja ☐ Nej	
Arbetsutrustning		
Finns det risker kopplat till hjälpmedel (grundutrustning och arbetstekniska hjälpmedel)?	☐ Ja ☐ Nej	
Finns det risker kopplat till personligt förskrivna hjälpmedel?	☐ Ja ☐ Nej	
Finns det risker kopplat till funktion och användning av hjälpmedel? Ex hantering av tak- eller golvlyft	☐ Ja ☐ Nej	